

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne 12 - suunnitelma ja sen päivitysprosessi

Pohjois-Pohjanmaan liikennefoorumi 3.11.2023
Anna Saarlo, Väylävirasto
Marko Mäenpää, Traficom

Liikenne 12 -suunnitelman päivitys alkaa

Asiantuntijatieto

Asiakastarpeet ja -palaute

Liikennejärjestelmänalyysi
ja tilannekuva

Ennakointi- ja tulevaisuustyö

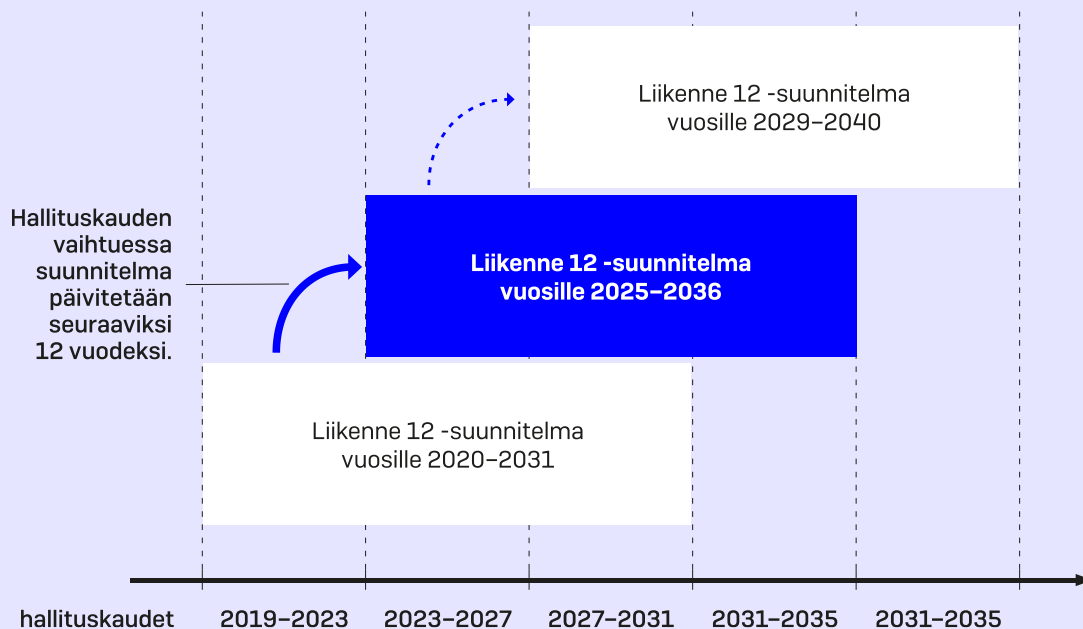
Voimassa olevan
suunnitelman seurantatieto

Vaikutusarviointi

**Ministeriö vastaa
valmistelusta,
ministeri johtaa
valmistelua**

**Parlamentaarinen
työryhmä tukee**

Liikenne 12 -suunnitelma päivittyy säännöllisesti

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma Liikenne 12 on kokonaisvaltainen **strateginen suunnitelma** liikennejärjestelmän kehittämisestä pitkällä aikavälillä. Se **kattaa koko Suomen**, matkustaja- sekä tavara-liikenteen, **kaikki väylämuodot** sekä infran, liikenteen palvelut sekä tiedon.

Suunnitelman laatiminen ja rakenne perustuvat **liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettuun lakiin** (503/2005). Suunnitelma päivitetään joka hallituskausi, aina **12 vuodeksi** kerrallaan.

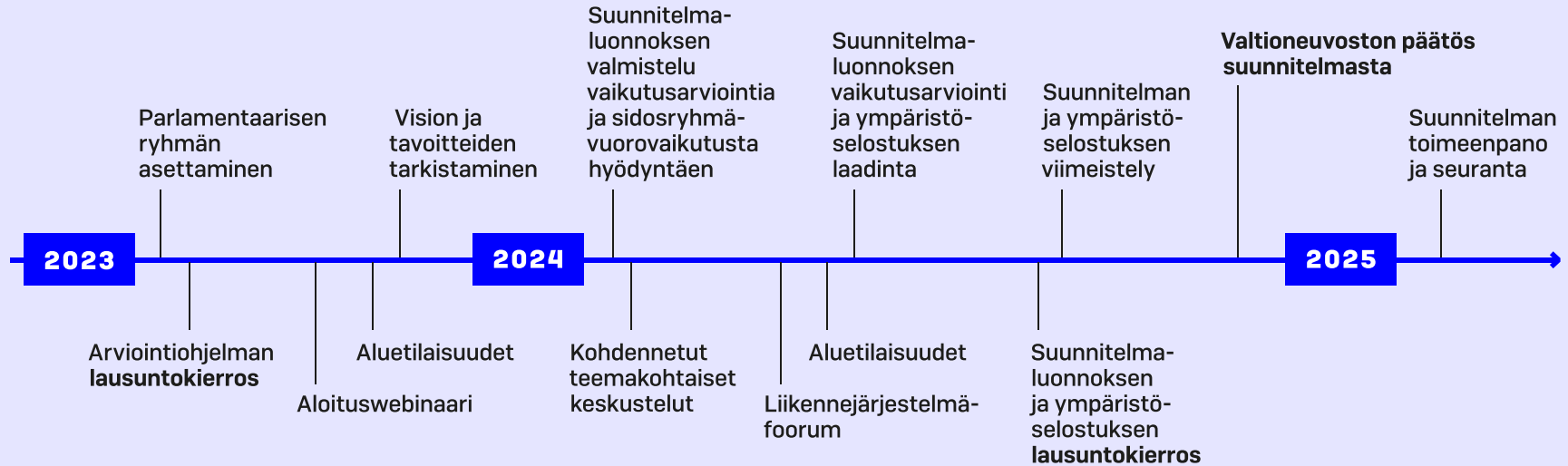
Suunnitelma mahdollistaa **tehokkaan ja tietoon perustuvan** liikennejärjestelmän kehittämisen kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioiden.

Valmistelu tehdään laajassa **yhteistyössä** sidosryhmien kanssa.

Mitä päivitykseltä on lupa odottaa?

- Voimassa oleva Liikenne 12 –suunnitelma toimii päivityksen pohjana
- Tietopohjan kehittämiseen ja tietopohjaiseen päätöksentekoon tähtäävää prosessia kehitetään edelleen
- Toimenpideohjelmaa valmistellaan vaikutuslähtöisesti tavoitteiden pohjalta
- Liikennejärjestelmässä tapahtuneiden muutosten aiheuttamat muutostarpeet huomioidaan
- Vuorovaikutus on tarkemmin kohdistettua, oikea-aikaista ja täsmällistä
- Viestintää tehdään oikea-aikaisesti ja informatiivisesti
- Yhteensovittua muihin käynnissä oleviin prosesseihin tehdään aktiivisesti

Liikenne 12 -suunnitelman valmisteluvaiheet ja vaikuttamisen paikat

Vuorovaikutus

Kaksi lausuntokierrosta:

- Syys-lokakuu 2023 arviointiohjelma
- Lokakuu 2024 suunnitelmaluonnos ja ympäristöselostus

Aluekeskustelut syksyllä 2023 ja keväällä 2024 (etänä)

Teematyöpajoja tammi-helmikuussa 2024 (lähtökohtaisesti läsnä, aiheet tarkentuvat)

- Liikennepalveluiden digitalisaatio
- Liikenteen infran tulevaisuus
- Toimintaympäristön muutokset, ilmastotavoitteet ja kansainvälinen saavutettavuus, huoltovarmuus yms.
- Elinkeinoelämän tarpeet
- Lentoliikenne
- Kävely ja pyöräily

Kaksi valtakunnallista tilaisuutta:

- Syyskuu 2023
- Maaliskuu 2024 (Liikennejärjestelmäfoorum, läsnä)

Lisäksi hyödynnetään olemassa olevia vuorovaikutustapoja, kuten työryhmiä, foorumeita, pooleja, yhteiskokouksia, alueellisia lj-työryhmiä, neuvottelukuntia yms. tapaamisia.

Yhteensovitus muihin prosesseihin, päätöksiin, strategioihin ja sopimuksiin

Poikkileikkaavat kokonaisuudet

Mm. talousarviovalmistelu, huoltovarmuutta koskevat selvitykset, liikenteen rahoituksen ja verotuksen kokonaisuudistus, Ilmasto- ja energiastrategia, Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

Valtakunnalliset strategiat

Mm. kaupunkistrategiat, metsästrategiat yms.

Liikenne 12 -suunnitelma

Hallinnonalan vastuulla olevat työt

Mm. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, Liikenneturvallisuusstrategia, Lentoliikennestrategia, hankeyhtiövalmistelu, henkilöjunaliikenteen kehittämistyö, esteettömyysvision toimeenpano

Sopimukset, päätökset ja ohjelmat

Mm. valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, aluekehittämispäätös, Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukset, äkillisen rakennemuutoksen toimenpidesuunnitelmat

Väyläverkon suunnitelmat ja ohjelmat

Väylävirasto
Trafikledsverket

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Väylänpidon
perus-
suunnitelma

Väyläviraston
suunnitteluohjelma

Väyläverkon
investointi-
ohjelma

Liikenneverkon
strateginen
tilannekuva

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma (Liikenne 12)

Yhteistä
kaikissa
suunnitelmissa

Vaikutusten
arviointi ytimessä

Päivitetään
vuosittain
(pois lukien
Liikenne 12)

Vuorovaikutus
sidosryhmien
kanssa

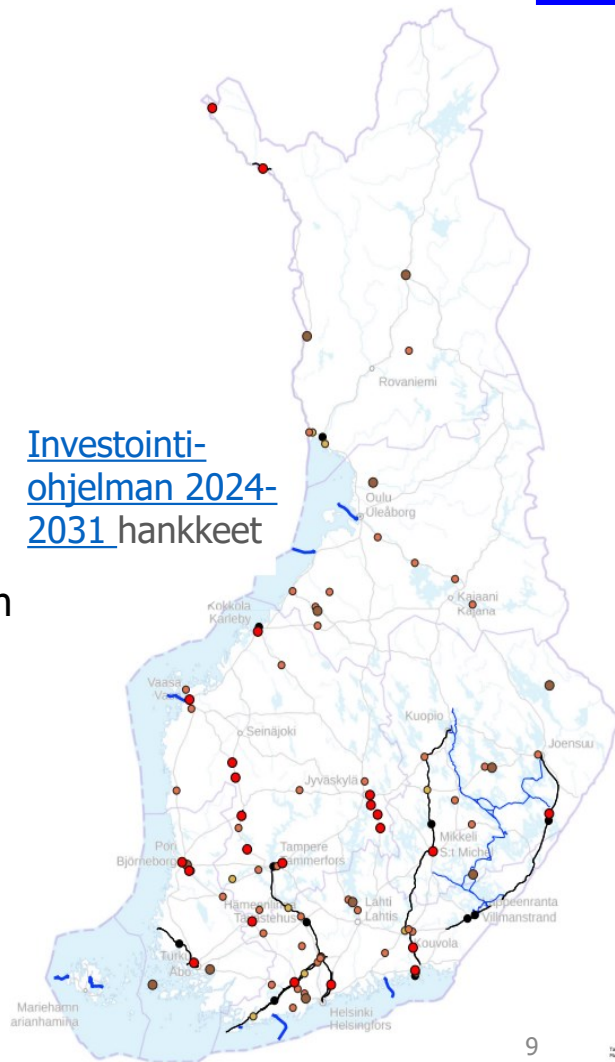
Väyliä koskeva
lainsäädäntö

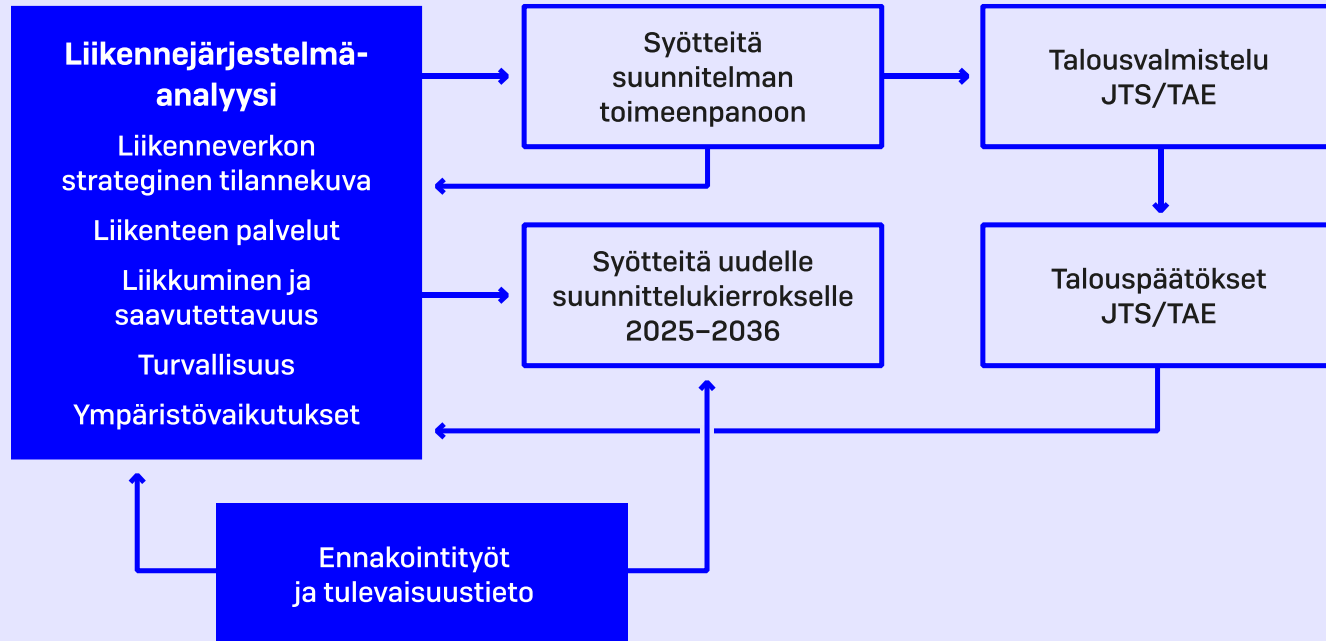
Valtion väyläverkon investointiohjelma

- **Laaditaan** osana Liikenne 12 toimeenpanoa ja sen talouskehyksen mukaisesti.
- **Priorisoi** parhaat ja vaikuttavimmat väylähankkeet seuraavalle 8 vuodelle.
- **Hankkeiden valinnat perustuvat** Liikenne 12-suunnitelman tavoitteisiin ja vaikutusten arviointiin.
- **Ohjaa Väyläviraston esityksiä valtion talousarvioon** – eduskunta tekee päätökset.
- **Päivitetään** vuosittain ja Liikenne 12 -päivityksen jälkeen.

[Investointiohjelman 2024-2031 hankkeet](#)

Yhteisen tietopohjan kehittäminen

Liikennejärjestelmäanalyysin sisällöt

Valitse aihe

Liikenneverko
t

Palvelut

Saavutettavu
us ja
liikkuminen

Turvallisuus

Automaatio

Ympäristö

L12-mittaristo

Toimintaymp
äristö

MAL-seudut

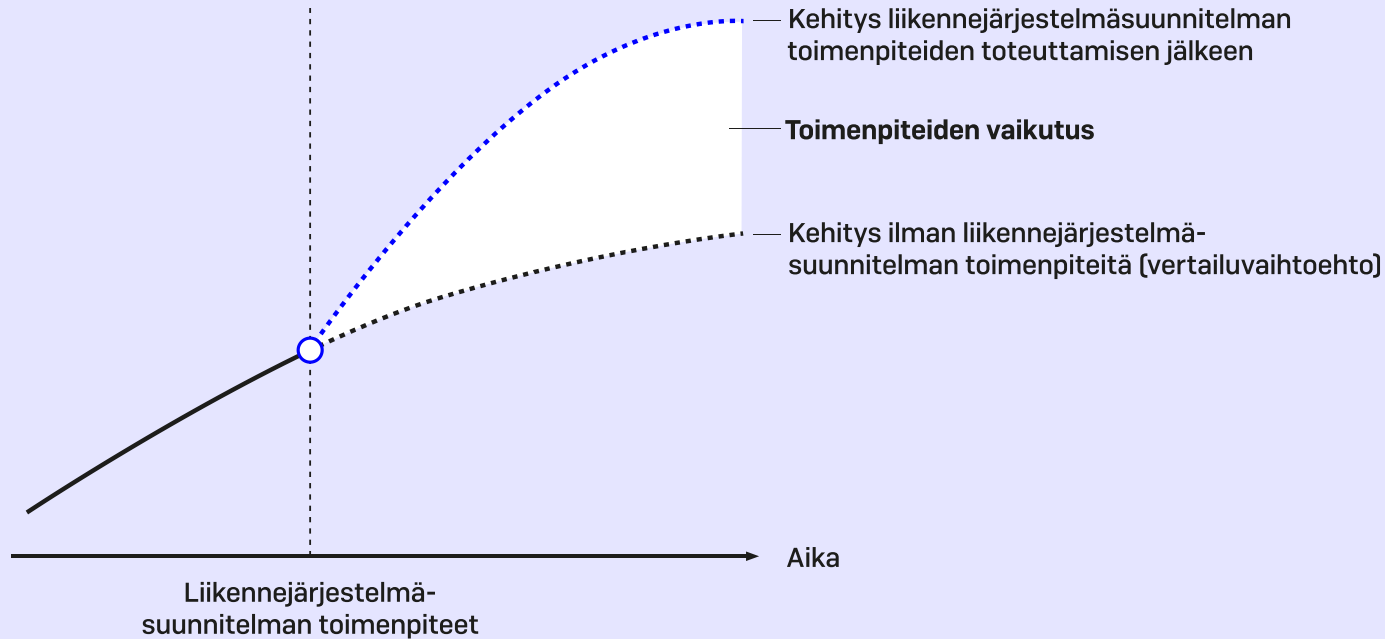
- Liikennejärjestelmän strateginen kokonaiskuva
- Kehitetty Väyläviraston ja muiden toimijoiden kanssa vuodesta 2020 lähtien
- Päivitetään ja kehitetään säännöllisesti palautteen ja tarpeiden pohjalta

Vaikutusarvioinnin rooli suunnittelussa

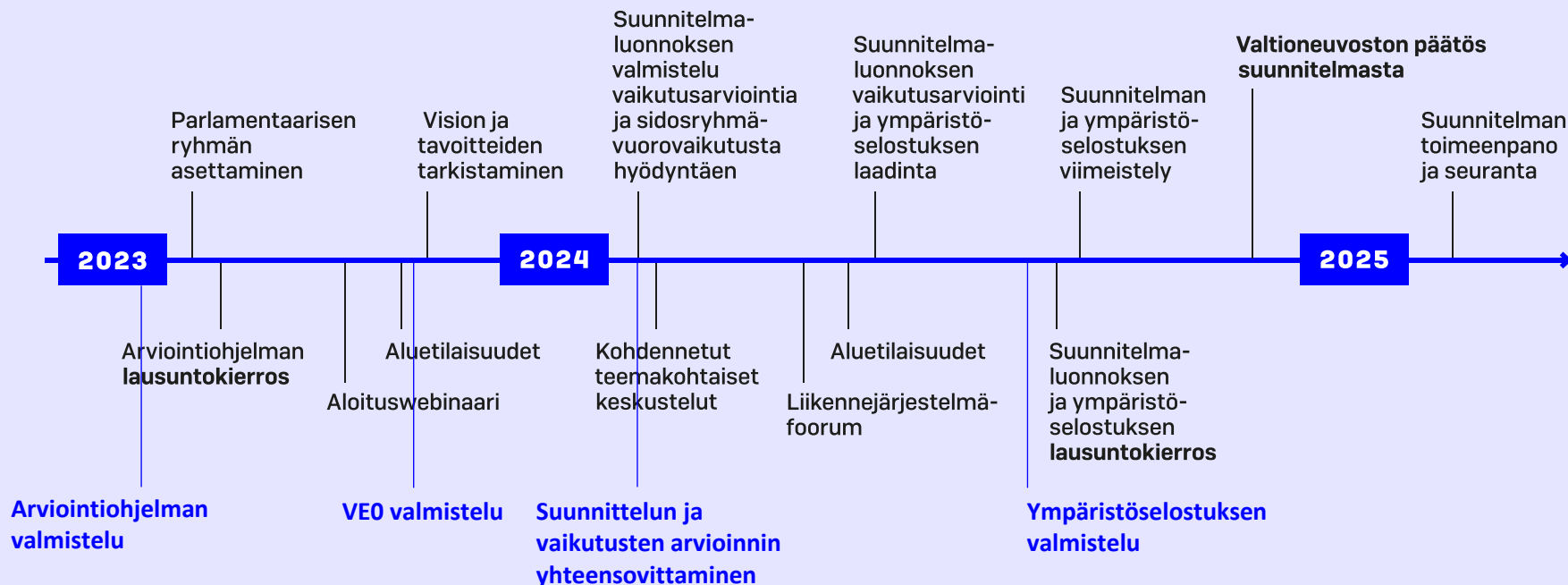
- Vaikutusarvioinnilla tuetaan tietoon perustuvaa suunnittelua ja päätöksentekoa
- Käytössä oleva tietopohja ja menetelmät ovat kehittyneet verrattuna viime suunnittelukierrokseen osana jatkuvaa kehitystyötä
- Tavoiteltavien vaikutusten vahvistaminen, haitallisten vaikutusten minimointi
- Lainsäädännön mukaisten velvoitteiden täyttäminen

Vaikutusarvioinnin vertailuasetelma

Vaikutusarviointi keskeinen osa koko valmisteluprosessia

Arvioitavat vaikutukset

	Saavutettavuus sekä matkojen ja kuljetusten palvelutaso	Suomen kansainvälinen saavutettavuus	Alueiden välinen saavutettavuus	Kaupunki-seutujen ja alueiden sisäinen saavutettavuus	Aluerakenne ja alueiden kehitys-edellytykset	Kuljetusten palvelutaso ja käyttäjähyödyt	Matkojen palvelutaso ja käyttäjähyödyt	
	Taloudellinen kestävyys	Yhteiskunta-taloudellinen tehokkuus	Julkis-taloudelliset vaikutukset	Taloudellisen kasvun edellytykset				
	Ekologinen kestävyys	Liikenne-järjestelmän ilmasto-vaikutukset	Ilmaston-muutokseen sopeutuminen	Liikenteen päästöille, melulle ja tärinälle altistuminen	Yhdyskunta-rakenteen kestävyys	Luonnon monimuotoisuus	Luonnon-varojen käyttö, materiaali-tehokkuus	Vesiin ja maaperään kohdistuvat riskit
	Sosiaalinen kestävyys	Liikkumisen mahdollisuudet	Terveys ja hyvinvointi	Elinolot, rakennettu ympäristö ja maisema				
	Liikenne-järjestelmän turvallisuus	Tieliikenteen ja liikkumis-ympäristöjen turvallisuus	Raideliikenteen, merenkulun ja ilmailun turvallisuus	Liikenteen tietoturvallisuus				

Kiitos!

Liikenne12.lvm@gov.fi

